

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-19038911

Konu : Soru Önergeleri (7/31467-7/33031-7/34132-7/35088-7/36275)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 01.08.2025 tarihli ve 1675051 sayılı yazınız.
b) 03.09.2025 tarihli ve 1692096 sayılı yazınız.
c) 06.10.2025 tarihli ve 1710225 sayılı yazınız.
ç) 22.10.2025 tarihli ve 1720796 sayılı yazınız.
d) 19.11.2025 tarihli ve 1737875 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Uşak Milletvekili Sayın Dr. Ali KARAOBA tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/31467, 7/33031, 7/34132, 7/35088 ve 7/36275 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

- 1 - 7/31467 Cevap Metni (6 Sayfa)
2 - 7/33031 Cevap Metni (4 Sayfa)
3 - 7/34132 Cevap Metni (3 Sayfa)
4 - 7/35088 Cevap Metni (1 Sayfa)
5 - 7/36275 Cevap Metni (1 Sayfa)

7/31467
G.K. 11

7/33031
G.K. 12

7/34132
G.K. 18

7/35088
G.K. 29

7/36275
G.K. 4

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 3BD57006-A6CB-48B8-AB5D-9CA7791F1B7F

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK

Sosyal Çalışmacı

Telefon No: (312) 705 73 30

Uşak Milletvekili Sayın **Dr. Ali KARAOBA**'ya Ait 7/34132 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Aile kurumunun korunması ve güçlendirilmesine yönelik çalışmalar bütüncül ve koruyucu önleyici bir anlayışla devam etmektedir. Ailenin öneminin vurgulanması, aile içindeki birlik ve beraberliğin korunması, mevcut riskler karşısında ailenin desteklenmesi, aileyi destekleyen politikaların yaygınlaştırılması amacıyla 2025 yılı Aile Yılı olarak Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından ilan edilmiştir.

Yıl boyunca ailenin korunması ve güçlendirilmesine yönelik ekonomik fayda sağlayacak, farkındalığı artıracak ve ailelerin sosyo-kültürel gelişimine katkı sağlayacak faaliyetler düzenlenmektedir. Aile Yılında aile odaklı eğitimlerin artırılması, rehberlik ve danışmanlık faaliyetlerinin etkinleştirilmesi, sosyal politika ve hizmet sunum kapasitesinin desteklenmesi, dijitalleşme sürecinde ailelerin yeni koşullara uyumunun artırılması, aileye duyarlı çevre yaklaşımının geliştirilmesi de bu yıl kapsamında yapılan faaliyetlerin temelini oluşturmaktadır. 81 ilimizde yürütülen Aile Yılı faaliyetlerine ilişkin detaylı bilgiler aileyili.gov.tr adresinden edinilebilmektedir.

15 Mayıs 2024'te "Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi" konulu ve 2024/6 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi yayımlanmıştır. Genelge ile "Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planı (2024-2028)" ilan edilmiş olup anılan eylem planı, küresel riskler ve demografi, refah, sosyal politika ve hizmet, dijitalleşme ve çevre olmak üzere beş temel amaç çerçevesinde yapılandırılmıştır.

Küreselleşen Dünyada Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi" temalı Uluslararası Aile Forumu, ailenin korunması ve güçlendirilmesi, aileye ve çocuklara zararlı akımlarla mücadele edilmesi, güçlü bir nüfus yapısına sahip olunması amaçlarıyla; aileden sorumlu bakanlar, uluslararası kurum temsilcileri, akademisyenler ve STK üyeleri katılımıyla 22-23 Mayıs 2025 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

Kapanışı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN ve Sayın Emine ERDOĞAN'ın teşrifleri ile gerçekleştirilen Uluslararası Aile Forumunda Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde 2026-2035 dönemi "Aile ve Nüfus 10 Yılı" ilan edilmiştir. Aile yılı kapsamında aileyi merkeze alan politikaların küresel düzeyde tartışıldığı Forumda 27 ülkeden bakanlar ve üst düzey politika yapımcılarla bir araya gelinerek aileye yönelik ortak değerler ve karşılaşılan tehditler ile çözüm yolları masaya yatırılmıştır.

Ayrıca 2 Aralık 2025 tarihinde Aile ve Nüfus On Yılına Doğru Uluslararası Sempozyumu gerçekleştirilmiştir. Sempozyumda, "Ailenin Güçlendirilmesine Yönelik Politikalar" ile "Ulusal ve Uluslararası Nüfus Politikaları" başlıklı iki panel gerçekleştirilmiştir.

Nüfus politikalarının ülke genelinde eşgüdüm içerisinde ve bütüncül bir yaklaşımla oluşturulmasını ve daha etkin uygulanmasını sağlamak, demografik yapıdaki gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek üzere 25 Aralık 2024 tarihinde yayımlanan 172 Nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Nüfus Politikaları Kurulu oluşturulmuştur.

Kurulun başkanlığını Cumhurbaşkanı Yardımcısı yapmaktadır. Kurul çalışmaları kapsamında Kurul üyesi kurumlar ve ilgili kurumların üst düzey temsilcilerinin katılımıyla aile ve nüfus yapısında meydana gelen değişimler ele alınmaktadır.

14 Nisan 2025 tarihinde yapılan Nüfus Politikaları Kurulu toplantısında, aile ve güçlü nüfus yapısının oluşturulması amacıyla "Mevzuat", "Çalışma Hayatı", "Eğitim", "Ekonomik

Teşvikler", "Sağlık" ve "İletişim ve Farkındalık Oluşturma" olmak üzere 6 çalışma grubu oluşturulmuştur. Söz konusu çalışma gruplarında nüfus politikalarına ilişkin ulusal stratejimizi oluşturmak amacıyla somut öneriler üzerinde çalışmalara devam edilmektedir.

Kurul kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde evlenme, aile kurma, çocuk sahibi olma ve çocuk bakımını kolaylaştıracak önemli adımlar atılmıştır. Doğum yardımı uygulaması kapsamında yapılan tek seferlik ödeme tutarı 5 bin TL'ye yükseltilmiştir. Bunun yanı sıra, ikinci çocuktan itibaren her çocuk için ailelere her ay düzenli destek ödemesi hayata geçirilmiştir. Aile ve iş yaşamı dengesini sağlamaya yönelik olarak Devlet Memurlarının Yarım Zamanlı Çalışma Hakkının Kullanımına İlişkin Yönetmelik yürürlüğe girmiştir.

İş ve aile yaşam dengesinin kurulması, kreşlerin yaygınlaştırılması, ücretli ve ücretsiz doğum izni gibi konular Kurul tarafından ele alınmaktadır.

Malumları olduğu üzere, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunun 108 inci maddesinde "Doğum yapan memura, 104 üncü madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin veya aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca verilen izin süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine yirmidört aya kadar aylıksız izin verilir." hükmüne yer verilmiştir. Dolayısıyla, hali hazırda doğum yapan memur ve eşi 2 yıla kadar ücretsiz izin kullanabilmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunun 'Doğum Sonrası Yarım Zamanlı Çalışma' başlıklı Ek 43 üncü maddesinde yarım zamanlı çalışma hakkının kullanımına ilişkin düzenleme yapılmıştır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek 43 üncü maddesine dayanılarak hazırlanan 10108 sayılı Devlet Memurlarının Yarım Zamanlı Çalışma Hakkının Kullanımına İlişkin Yönetmelik 18.07.2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunun "Doğum ve Evlat Edinme Sonrası Yarım Çalışma Ödeneği" başlıklı Ek 5 inci maddesinde konuya ilişkin düzenlemeler bulunmaktadır. 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunun Ek 5 inci maddesine dayanılarak hazırlanan Doğum ve Evlat Edinme Sonrası Yarı Çalışma Ödeneğine İlişkin Usul ve Esaslar 10.02.2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu kapsamda çalışan kadınlar ve anne adayları açısından önem taşıyan doğum sonrası yarım zamanlı çalışma hakkına ilişkin halihazırda hem memurlar hem işçiler bakımından düzenlemeler bulunmaktadır.

Diğer taraftan Ülkemizin değişen ve gelişen şartlarına uygun olacak şekilde tüm tarafların talepleri ve ihtiyaçları da dikkate alınarak sürekli değerlendirilmeler yapılmaktadır.

Nüfus Politikaları Kurulu tarafından iş ve aile yaşamının uyumlaştırılması noktasında çalışmalar sürdürülmektedir. Cumhurbaşkanlığı tarafından kamu kurumlarına kreşlerin yaygınlaştırılması amacıyla "Kreş ve Çocuk Bakımevi Hizmeti" konulu yazı gönderilmiştir.

Öte yandan Bakanlığımız hizmetlerinin tek çatı altında sunulduğu Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM), 2013 yılından bu yana ailelere ve fertlere yönelik koruyucu, önleyici, destekleyici, iyileştirici sosyal hizmet çalışmalarını ilgili paydaşlarla iş birliği halinde sunmaya devam etmektedir. Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) kapsamında ise 2017 yılından bu yana vatandaşlarımıza yönelik gerekli rehberlik ve yönlendirme çalışmalarını yürütülmektedir.

Aile içi iletişimin güçlendirilmesi ve aile bireylerinin sorun çözme becerilerinin geliştirilmesi amacıyla eğitim ve danışmanlık hizmetleri yürütülmektedir. Çiftleri evlilik hayatına hazırlamak amacıyla iletişim, hukuk ve sağlık konularını içeren Evlilik Öncesi Eğitim Programı ve temel aile yaşam becerilerine yönelik bilgi, beceri ve tutumları olarak edinebilmeleri için eğitim ve iletişim, hukuk, iktisat, medya ve sağlık olmak üzere 5 alandan ve 28 modülden

oluşan Aile Eğitim Programı (AEP) kapsamında çalışmalar devam etmektedir. AEP'in yanı sıra anne babaların kendi potansiyellerini ve güçlü yönlerinin farkına varmalarını sağlamak, çocuklarıyla olan etkileşimini ve aile içi iletişimi güçlendirmek, ebeveynlik ile ilgili olumlu tutum ve davranışları desteklemek ve değişime yönelik aile odaklı pratikleri hayata geçirmek amacıyla Modüler Aile Eğitim Programı geliştirilmiştir.

Aile yılında aileler için dijital bir rehber olma özelliği taşıyan İlk Öğretmenim Ailem Mobil Uygulaması hayata geçirilmiştir. Bu uygulama ile anne babaların olumlu ebeveynlik tutum ve becerilerine sahip olmalarını desteklemek, sağlıklı nesillerin yetişmesine katkı sağlamak, anne babaların çocuklarının sağlıklı gelişimlerindeki rolünü güçlendirmek amaçlanmaktadır. Ayrıca, uygulama kapsamında vatandaşlarımızdan iletilen sorular uzmanlarımız tarafından cevaplanmaktadır. Uygulama marketlerden ücretsiz olarak indirilebilmektedir.

Aile Danışmanlığı hizmeti, "Aile Danışmanlığı", "Boşanma Süreci Danışmanlığı" ve "Bireysel Danışmanlık" olmak üzere 3 temel başlık altında gerçekleştirilmekte ve 81 ilde Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri ve Sosyal Hizmet Merkezlerindeki uzman personel aracılığı ile ücretsiz olarak sunulmaktadır. Bu hizmet ile aile bireylerini güçlendirmek, aile içi ilişkileri düzenlemek, aile bireylerinin iletişim, stresle baş etme, problem çözme becerilerini geliştirmek, evliliğin işleyişinde yaşanan ya da yaşanması muhtemel sorunların çözümüne destek olmak hedeflenmektedir.

Ailelerin ve bireylerin huzur ve mutluluğunu tehdit eden kötü alışkanlık ve bağımlılık sorunlarının engellenmesine ve çözümüne ilişkin çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda bağımlılık probleminin önüne geçmek amacıyla Sosyal Uyum Süreci Danışmanlığı ile 18 yaş üzeri bireylere ve ailelerine sosyal uyum süreçlerinde tedaviye yönlendirme, tedavi sonrası sosyal uyum, hayata katılım, meslek edinme, iş bulma, arkadaşları ve ailesiyle olan ilişkilerini geliştirme, topluma yeniden uyum süreçlerini düzenleme yoluyla destek olunmaktadır. Bununla birlikte Türkiye Bağımlılıkla Mücadele eğitimleri ile bireylerin ve dolayısıyla ailelerin bağımlılık riskinden korunmasına yönelik alkol, madde, tütün, kumar ve teknoloji bağımlılığı ile mücadele alanlarında farkındalığın artırılması amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan, Aile ve Gençlik Fonu kapsamında Evlenecek Gençlerin Desteklenmesi Projesi aracılığıyla yuva kuracak gençlerimiz hem maddi olarak hem de eğitim ve danışmanlık hizmetleri ile desteklenmektedir. Proje kapsamında 2 yılı ödemesiz ve 48 ay vadeli faizsiz kredi söz konusudur. 15 Şubat 2024 tarihinde deprem bölgesinde pilot olarak uygulanmaya başlayan proje, 13 Ocak 2025 tarihi itibarıyla ülkemiz geneline yaygınlaştırılmıştır. 1 Ekim 2025 itibarıyla yürürlüğe giren yeni düzenlemeler doğrultusunda başvuran çiftlerin her ikisinin de 18-25 yaş aralığında olması halinde kredi tutarı 250.000 TL, 26-29 yaş aralığında olması halinde ise 200.000 TL olarak belirlenmiştir. Gelir durumu değerlendirmesinde esas alınan son 6 aylık ortalama gelir sınırı da asgari ücretin 2.3 katından 2.5 katına çıkarılmıştır. 2025 Ekim sonu itibarıyla proje kapsamında 49 bin çiftte kredi ödemesi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, krediden yararlanan çiftlerin 48 ay içinde çocuk sahibi olmaları durumunda, her bir çocuk için kredi geri ödemeleri 12 ay süreyle ertelenecektir. Proje kapsamında imzalanan iş birliği protokolleriyle çeşitli özel sektör firmaları tarafından çiftlere yönelik değişen oranlarda indirimler de sunulmaktadır.